

การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท ด้วยการจัดการเรียนรู้ โดยใช้โครงงาน รายวิชา ส16101 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

The Development of Learning Unit Integrating Tradition and Culture in Chonabot District by Using Project Approach for The Soc.16101 Social Studies, Religion and Culture Course for VI Grade Students.

อนงค์นาฏ บรรหาร *

อังคณา ตุงคะสมิต **

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท รายวิชา ส16101 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 2) ศึกษาทักษะการแก้ปัญหา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท โดยนักเรียนมีคะแนนทักษะการแก้ปัญหา ร้อยละ 75 ขึ้นไป 3) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ร้อยละ 75 ขึ้นไป 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท กลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยไผ่โนนคำมีอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น จำนวน 23 คน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยรูปแบบ One – Shot Case Study เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน แบบประเมินทักษะการแก้ปัญหา แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ค่าร้อยละ(%)

ผลการวิจัยพบว่า

1) ผลการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท พบว่ากระบวนการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ประกอบด้วยกำหนดหัวเรื่องที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้แกนกลาง วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ที่บูรณาการกับประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท เขียนผังมโนทัศน์แสดงความเชื่อมโยงหัวข้อของสาระการเรียนรู้นั้นๆ แล้วนำมาออกแบบจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ประเมินหน่วยการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้

2) ผลการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา พบว่า นักเรียนมีคะแนนทักษะการแก้ปัญหาเฉลี่ยเท่ากับ 16.30 คิดเป็นร้อยละ 82.00 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ นักเรียนมีคะแนนทักษะการแก้ปัญหาเฉลี่ยเท่ากับ 16.30 คิดเป็นร้อยละ 82.00 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ นักเรียนมีคะแนนทักษะการแก้ปัญหา ร้อยละ 75 ขึ้นไป

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

3) ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 23.00 คิดเป็นร้อยละ 77.83 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 75 ขึ้นไป 4) ผลการศึกษาความพึงพอใจ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจด้านเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นในอำเภอชนบท ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.75, S.D. = 0.43$) ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.50, S.D. = 0.56$) ด้านการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.57, S.D. = 0.65$)

คำสำคัญ : หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ, การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน

Abstract

The purposes of this research were to 1) develop a Unit plan integrating tradition and culture in Chonabot district, for The Soc.16101 Social studies, religion and culture course , 2) study problem solving skills of Pratomsuksa 6 students by using the Unit plan integrating tradition and culture which the students get higher than 75% of marks in problem solving skills, 3) study the learning achievement of Pratomsuksa 6 after launching the learning unit integrating tradition and culture in Chonabot district which the students get higher than 75% of marks, and 4) study the satisfaction of Pratomsuksa 6 students after using project approach, integrating tradition and culture in Chonabot district unit. The target group of this One-Shot Case Study were 23 Pratomsuksa 6 students at Baan Huay Phai Non Kam Mee school, Chonabot district, Khon Kaen province. The instruments used in this research comprises of the Unit plan integrating tradition and culture in Chonabot district through Project Approach, an assessment of problem solving skills test, a learning achievement test, a satisfaction questionnaire the statistical. (\bar{x}), (S.D.), and percentage are used for analyzing data.

According to the findings,

1) The result of learning unit integrating tradition and culture in Chonabot district development presented that the procedures in developing Unit plan composed of determining subjects relating to local area, analyzing learning standard and indicators, core contents, analyzing objectives and contents integrating tradition and culture in Chonabot district, mind mapping relating to contents which leads to designing learning management, planning for learning management, assessing the learning unit by experts, editing and correcting according to the experts' recommendation, and utilizing the learning unit.

2) The result of problem solving skills revealed that the students have an average point of 16.30 or 82% in problem solving skills which is higher than 75% in expectation.

3) According to the learning achievement, the students have an average point of 23 or 77.83% in the achievement test which is higher than expectation, 75%. 4) The result of the

satisfaction questionnaire shows that the students are satisfied with the contents of the learning unit integrating tradition and local culture in Chonabot district at the highest level ($\bar{x} = 4.75$, (S.D.) = 0.43), in learning management at the highest level ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.56), and at the highest level in problem solving skills development ($\bar{x} = 4.57$, S.D. = 0.65).

Keywords : Integrating Unit plan, Project Approach

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2553) มีความมุ่งหมายพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมในการศึกษา ต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ในหมวดที่ 4 มาตรา 22 กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ผู้เรียนต้องมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ตามมาตรา 23 กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 24 กล่าวไว้ว่า การจัดการกระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาควรจัดเนื้อหาสาระ ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ เพื่อป้องกันแก้ปัญหาการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติคิดเป็น ทำเป็น การจัดการเรียนการสอนควรผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆให้สมดุลกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553) นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ก็ได้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นให้นักเรียนสามารถแก้ปัญหาจากกิจกรรมที่ปฏิบัติเกี่ยวกับบทเรียนได้ ปัญหาที่ควรเป็นปัญหาที่นักเรียนสนใจและอยากรู้คำตอบ นักเรียนจะได้ทำการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยความรู้และความเข้าใจจากเรื่องที่เรียนมา (พิมพ์พันธ์ เตชะคุปต์, 2548) จะเห็นว่า ในชีวิตประจำวันของคนเรานั้นมักจะพบปัญหาต่าง ๆ การแก้ปัญหาจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคม ซึ่งจะต้องใช้ทักษะการคิดเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ทักษะการแก้ปัญหาจึงมิใช่เป็นเพียงการรู้จักคิดและรู้จักการใช้สมองหรือมุ่งพัฒนาสติปัญญาเท่านั้น แต่ยังสามารถพัฒนาทัศนคติ วิธีคิด ความรู้ความเข้าใจในสภาพการณ์ของสังคมได้ดี (Eberle and Stanish, 1996 อ้างถึงใน ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ, 2553) การแก้ปัญหาจึงเป็นทักษะกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นในสังคมปัจจุบัน ซึ่งในระบบการศึกษาจำต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน มีโอกาสฝึกทักษะการแก้ปัญหาให้มากขึ้น การสอนทักษะการแก้ปัญหานั้น ต้องกำหนดสถานการณ์ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกฝน ให้เกิดทักษะสำคัญ ๆ สอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตจริง ควรเป็นสถานการณ์ที่จำเป็นต่อการรู้จักแก้ปัญหาได้ดี (ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ, 2553)

โรงเรียนบ้านห้วยไผ่โนนคำมี อำเภอนบพ จังหวัดขอนแก่น เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง การจัดการเรียนการสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ในแต่ละสัปดาห์ วิชาสังคมศึกษาจะเรียน 1 คาบต่อสัปดาห์ การจัดการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษามากจะสอนตามเนื้อหาในหนังสือเรียน ซึ่งมีเนื้อหาที่เยาะ ไข่มมีการบูรณาการบทเรียนเพื่อให้กระชับน่าสนใจ เมื่อถึงเวลาสอบครูสอนไม่ครบตามเนื้อหาวิชา เนื่องจากครูมี

ภาระงานมากและเวลาน้อย ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจ ส่งผลต่อคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการพัฒนาด้านความสามารถในการคิดของผู้เรียน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนควรฝึกให้เด็กได้ใช้ทักษะการคิด การวิเคราะห์ปัญหา โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้บูรณาการโดยใช้โครงงาน เป็นวิธีการหนึ่งที่นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ปฏิบัติเอง ซึ่งช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความคิดอย่างอิสระ ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม ฝึกการค้นคว้าหาความรู้ เช่น การสังเกต การแก้ปัญหา การสำรวจ การทดลอง การรวบรวมข้อมูล การวางแผนทำงาน การวิเคราะห์ข้อมูล การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบต่างๆ เช่น การแสดงรูปแบบจำลอง การจัดนิทรรศการ การเขียนแผนภูมิ การทำแผนผังความคิด และการเขียนรายงาน เป็นต้น โดยอาศัยความรู้ความเข้าใจจากเรื่องที่เรียนมาใช้กระบวนการ ทักษะต่างๆ ภายใต้การให้คำแนะนำของครูหรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, 2548)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าและลงมือปฏิบัติตามความสนใจ ความถนัดและความสามารถของตน ซึ่งอาศัยกระบวนการในทางวิทยาศาสตร์หรือกระบวนการอื่นๆ ที่เป็นระบบไปศึกษาหาคำตอบในเรื่องนั้นๆ (สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ, 2545) เรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ (สุพล วังสินธ์, 2543) กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะกระบวนการคิด มุ่งเน้นให้ผู้เรียนคิดร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำประสบการณ์ที่ได้รับไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข (เมธินี ศรีลาศักดิ์, 2548)

การจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งที่สามารถบ่งบอก ความสามัคคีของหมู่คณะคนในท้องถิ่น เป็นสิ่งเชื่อมโยงให้หมู่คณะมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน เพราะรักษาประเพณีและวัฒนธรรมของหมู่คณะของส่วนรวมไว้ (พระราชวิสุทธิโมลี, 2527) การศึกษาประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นถือเป็นเรื่องสำคัญ นักเรียนต้องมีความรู้ความเข้าใจ การเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรม ศึกษาเพิ่มเติมในส่วนที่ยังไม่รู้และได้ลงมือปฏิบัติจริง ทำให้ทราบรายละเอียด ขั้นตอน ประวัติความเป็นมา สามารถอธิบาย บอกความสำคัญ สร้างความสามัคคีในการหาข้อมูลร่วมกันภายในกลุ่ม แสดงความคิดเห็นและศึกษาร่วมกัน โดยนำโครงงานเข้ามาใช้ในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการสอดแทรกเนื้อหาท้องถิ่นในการจัดทำโครงงานด้วย เพิ่มทักษะกระบวนการ นักเรียนเกิดมีความสนุกสนาน มีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นในการนำเสนอผลงาน และสร้างความสัมพันธ์อันดีกับท้องถิ่นด้วย

จากความสำคัญและปัญหาที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบทด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานซึ่งจะช่วยพัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหา ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ และมีเจตคติที่ดีต่อประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตนเอง

วัตถุประสงค์การวิจัย

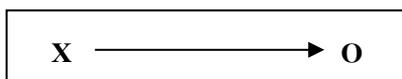
1. เพื่อพัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบทด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน รายวิชา ส16101 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
2. เพื่อศึกษาทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท โดยนักเรียน มีคะแนนทักษะการแก้ปัญหา ร้อยละ 75 ขึ้นไป

3. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท โดยนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ร้อยละ 75 ขึ้นไป

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยรูปแบบ One – Shot Case Study โดยมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

X หมายถึง การจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน หน่วยการเรียนรู้บูรณาการประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท

O หมายถึง ทักษะการแก้ปัญหา การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจ

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยไผ่โนนคำมี อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 1 ห้องเรียนจำนวน 23 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย จำแนกได้ดังนี้

1. หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน รายวิชา ส16101 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 7 แผน 11 ชั่วโมง โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ กำหนดหัวข้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น(Theme) วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแผนการจัดการเรียนรู้ เวลาเรียน กระบวนการเรียนรู้และสาระที่นำมาบูรณาการ นำหน่วยการเรียนรู้เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม และนำหน่วยการเรียนรู้ไปปรับปรุงแล้วนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2. แบบประเมินทักษะการแก้ปัญหา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย จำนวน 5 ข้อ มีลักษณะเป็นสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับความสามารถและวิธีการคิดแก้ปัญหา โดยศึกษาความหมายและวิเคราะห์ทฤษฎี เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทักษะการแก้ปัญหา สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สร้างแบบประเมินทักษะการแก้ปัญหา ตามแนวคิดของเวียร์ 4 ขั้นตอน นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขแล้วนำแบบประเมินไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ วิเคราะห์จากเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยศึกษาหลักสูตร เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดและการประเมินผล กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) คัดเลือกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่มีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และปรับปรุงข้อสอบที่ไม่มีความสอดคล้องให้เหมาะสม นำแบบทดสอบที่ได้คัดเลือกและปรับปรุงแก้ไข แล้วไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาวิเคราะห์ ความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย ระหว่าง 0.20 – 0.80 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป นำข้อสอบที่ได้มาคัดเลือกและปรับปรุงแล้ว จำนวน 30 ข้อ นำไปเก็บข้อมูล

4. แบบวัดความพึงพอใจนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน หน่วยการจัดการเรียนรู้บูรณาการ ประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท โดยศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ จากบุญชม ศรีสะอาด, (2543) สร้างแบบวัดความพึงพอใจเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมเพื่อปรับปรุงแก้ไข นำแบบวัดความพึงพอใจไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อสร้างหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ประเพณีและวัฒนธรรมใน อำเภอชนบท ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) การดำเนินการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยใช้หน่วยการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้จำนวน 7 แผน จำนวน 11 ชั่วโมง
- 2) หลังจากสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ ทดสอบทักษะการแก้ปัญหา ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน แล้วนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์แปลผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงปริมาณ ดังนี้

- 1) ข้อมูลจากแบบประเมินทักษะการคิดแก้ปัญหา นำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละเทียบเกณฑ์ที่ตั้งไว้
- 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละเทียบเกณฑ์ที่ตั้งไว้
- 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน นำผลจากแบบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

จากการวิจัยในครั้งนี้ สามารถสรุปและอภิปรายผลด้านการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ การประเมินทักษะการแก้ปัญหา การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนจากการ

พัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้

ผลการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ พบว่า กระบวนการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย กำหนดหัวข้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ที่บูรณาการกับประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท เขียนผังมโนทัศน์ สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม (มาตรฐาน ส1.1/ส1.2) สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม (มาตรฐาน ส2.1) สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ (มาตรฐาน ส3.1) สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ (มาตรฐาน ส5.2) ออกแบบการจัดการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ประเมินผลหน่วยการเรียนรู้ ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผน ต่อเนื่องสัมพันธ์กัน และสอดคล้องกับประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นด้วย

2. ด้านการประเมินทักษะการแก้ปัญหา

ผลการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา พบว่า นักเรียนมีเฉลี่ยทักษะการแก้ปัญหาเท่ากับ 16.30 คิดเป็นร้อยละ 82.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ นักเรียนมีคะแนนทักษะการแก้ปัญหา ร้อยละ 75 ขึ้นไป

3. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เท่ากับ 23.00 คิดเป็นร้อยละ 77.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 75 ขึ้นไป

4. ด้านความพึงพอใจ

ผลการศึกษาความพึงพอใจ พบว่า ด้านเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้บูรณาการประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นในอำเภอชนบท ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.75, S.D. = 0.43$) ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.50, S.D. = 0.56$) และด้านการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.57, S.D. = 0.65$)

อภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท รายวิชา ส 16101 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

จากการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นในอำเภอชนบท โดยนำเอาสาระการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้คือ สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม (มาตรฐาน ส1.1/ส1.2) สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม (มาตรฐาน ส2.1) สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ (มาตรฐาน ส3.1) และสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ (มาตรฐาน ส5.2) มาบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้กับประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นในอำเภอชนบท โดยนำเอาเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในลักษณะองค์รวมมาประกอบเป็นสาระการเรียนรู้ สร้างหน่วยการเรียนรู้ ตลอดจนแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งดำเนินการตามลำดับขั้นตอนที่ต่อเนื่องกัน ตามแนวคิดการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา ภูมิแดนดิน (2551) ที่ได้กำหนดประเด็น/หัวข้อของหน่วยการเรียนรู้เพื่อนำมาวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด นำมาวิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ที่จะนำมาบูรณาการร่วมกับประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท

เขียนเป็นผังมโนทัศน์ จากนั้นนำมาออกแบบและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ประเมินผลนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาต่อไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของทงศักดิ์ ปัดสินธ์ (2551) พบว่าการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ต้องศึกษาและวิเคราะห์แนวจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนา วิเคราะห์หลักสูตร กำหนดหน่วยการเรียนรู้ ออกแบบ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ กำหนดกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับสาระในหน่วยการเรียนรู้จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานซึ่งจะนำมาจัดทำหน่วยการเรียนรู้ โดยการลงสำรวจพื้นที่และสอบถามผู้มีความรู้ในท้องถิ่น เพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท และศึกษาเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้องเช่น เอกสารหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เอกสารเกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมและจากผลวิจัยของทงศักดิ์ ปัดสินธ์ (2551) พบว่าการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ โดยการสัมภาษณ์ผู้รู้ในท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น และปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อเก็บข้อมูลและลงสำรวจพื้นที่ เพื่อนำมาประกอบเป็นสาระการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้บูรณาการท้องถิ่นควรมีความสอดคล้องกับท้องถิ่นนั้นๆเป็นสำคัญ จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนบ้านห้วยไผ่โนนคำมียังไม่เคยกำหนดหน่วยการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นในอำเภอชนบทในกลุ่มสาระใดเลย เมื่อได้สอบถามนักเรียนพบว่า นักเรียนมีความสนใจและต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตนเองเพื่อให้ความรู้และประสบการณ์ที่นักเรียนได้รับสอดคล้องกับชีวิตจริง นักเรียนได้เลือกเรียนในสิ่งที่ตนเองสนใจและยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียน ชุมชน และนักเรียนอย่างมีความสุข และมีเจตคติที่ดีต่อประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นของตนเอง สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจินดา กวางษ์กลาง (2550) ที่พบว่า การใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น เช่น ประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่น สิ่งสำคัญคือ การได้รับความร่วมมือจากคนในชุมชน ผู้รู้เกี่ยวกับ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองได้ลงมือปฏิบัติจริง ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นของตนเอง ได้ร่วมกิจกรรมที่ดีกับชุมชน เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง นอกจากนี้ในขั้นตอนการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะ และได้ปรับปรุงแก้ไขก่อนส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ พบว่าการสร้างหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นในอำเภอชนบท ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน หน่วยการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ในภาพรวมผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05 อยู่ในระดับเหมาะสมมาก จะเห็นได้ว่าการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ควรดำเนินการตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องสัมพันธ์กัน โดยอาศัยความร่วมมือของโรงเรียนและคนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กำหนดเรื่องที่ตนสนใจและจะศึกษา มีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น ภูมิใจในท้องถิ่นของตน และยังสามารถนำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันด้วย

2. ผลการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียน หน่วยการเรียนรู้บูรณาการประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท โดยนักเรียนมีคะแนนทักษะการแก้ปัญหา ร้อยละ 75 ขึ้นไป

จากการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียน หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นพบว่า นักเรียนจำนวน

23 คน คะแนนเต็ม 20 คะแนน มีคะแนนประเมินทักษะการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้ โดยเฉลี่ย 16.3 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนด คือ ร้อยละ 75 ขึ้นไป ทั้งนี้ เนื่องจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม โดยใช้ขั้นตอนของโครงการประกอบด้วย การกระตุ้นความสนใจ การกำหนดปัญหา การเลือกรื่องที่จะทำโครงการ การสร้างโครงร่างของโครงการ ลงมือปฏิบัติโครงการตามเรื่องที่นักเรียนได้กำหนดไว้ จากนั้นจึงทำการสรุปผลจากการดำเนินงานตามโครงการและนำเสนอ โดยให้นักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผล นักเรียนได้ลงพื้นที่สำรวจค้นหาข้อมูล ระบุปัญหาและหาแนวทางแก้ไขร่วมกันจากการทำกิจกรรมโครงการตามแนวทางที่ได้เรียนรู้มาและจากประสบการณ์ตรงที่นักเรียนได้ปฏิบัติจริงทำให้นักเรียนเกิดความรู้และสนุกสนาน สามารถนำไปปรับใช้กับชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรรักษ์ หินทอง (2550) กล่าวว่า การพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาเป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมการได้รับสัมพันธภาพหรือกลยามิตรที่ดีระหว่างผู้วิจัยและนักเรียน รวมถึงการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย การฝึกคิดอย่างมีส่วนร่วม และการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยให้สมาชิกได้แสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเต็มที่ด้วยการระดมสมอง การนำเสนอหน้าชั้นเรียน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน การเขียนแผนผังความคิด (Mind Mapping) ซึ่งเป็นสิ่งเร้ากระตุ้นให้ความคิด รวมถึงสิ่งเร้าอื่นๆ เช่น เพลง เกมส์ มีความเหมาะสม นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ การใช้เทคนิคการตั้งคำถาม กระตุ้นให้นักเรียน เพราะคำถามเป็นตัวนำความคิดและกำหนดการเรียนรู้เพื่อแสวงหาคำตอบ ทั้งนี้เพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น และสอดคล้องกับงานวิจัยของพรพกา ชำนาญวงษ์ (2553) และมะลิวรรณ ทองคำ (2551) พบว่านักเรียนสามารถดำเนินกิจกรรมได้ดี ถ้าแสดงออก มีความสนุกสนาน มีความรับผิดชอบและมีความคิดสร้างสรรค์ เกิดความสามัคคีในกลุ่ม จะเห็นได้ว่าการสอนด้วยกิจกรรมโครงการแสดงให้เห็นว่านักเรียนสามารถแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้ นักเรียนมีพัฒนาการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น ร่วมกิจกรรมเป็นกลุ่มหาแนวทางแก้ปัญหา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกคน

3. ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้บูรณาการประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท โดยนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ร้อยละ 75 ขึ้นไป

จากการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงการ หน่วยการเรียนรู้บูรณาการประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 23 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 77.83 ของคะแนนเต็ม ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม ทั้งนี้ เนื่องจากการเรียนรู้ที่เกิดจากการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง หน่วยการเรียนรู้บูรณาการประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบทสอดคล้องกับชีวิตประจำวัน และเกี่ยวกับท้องถิ่นของนักเรียนเอง รวมทั้งการที่นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรม ได้เรียนรู้กับกิจกรรมที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับทงศักดิ์ ปัดสินธุ์ (2551) และสอดคล้องกับมะลิวรรณ ทองคำ (2551) ที่พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมโครงการ นักเรียนได้ใช้กระบวนการและทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยได้ตรวจสอบข้อมูลสามารถปรับใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาในบทเรียนได้อย่างชัดเจน มีความภาคภูมิใจในผลงาน ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และสอดคล้องกับ พรพกา ชำนาญวงษ์(2553) ที่ได้ศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยบูรณาการ เรื่องต้นไม้ในชุมชนสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้โครงการ พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และมะลิวรรณ ทองคำ(2551) ที่

ได้ศึกษาเรื่อง การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยใช้กิจกรรมโครงงาน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนร้อยละ 80.75 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นจึงส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน หน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท

จากการศึกษาความพึงพอใจความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ หลังจากจัดการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานโดยใช้แบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนในทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ “มากที่สุด” เรียงตามลำดับ คือ ด้านเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท ด้านการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า

1.ด้านเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ประเพณีและวัฒนธรรมในอำเภอชนบท โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับ “มากที่สุด” โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 4.75 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.43 การสอนแบบบูรณาการเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียน มีโอกาสลงมือทำกิจกรรมต่างๆอย่างแท้จริง เข้าใจง่ายตรงกับความจริง สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับ ชำรง บัวศรี (2532)และรวรรณ แสนเมืองชิน (2549) ที่กล่าวว่า การสอนแบบบูรณาการ เป็นการบูรณาการสิ่งที่อยู่ในห้องเรียนกับสิ่งที่อยู่ในชีวิตรประจำวันของนักเรียน นั่นคือ การตระหนักถึงความสำคัญแห่งคุณภาพชีวิตของผู้เรียนว่า เมื่อผ่านกระบวนการสอนตามหลักสูตรแล้ว สิ่งที่เรียนในห้องเรียนจะต้องมีความหมายและคุณค่าต่อชีวิตอย่างแท้จริง และสอดคล้องกับทะนงศักดิ์ ปัดสินธุ์ (2551) ที่ได้พัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง สิ่งแวดล้อมลำน้ำป่าว โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนมีความคิดเห็นด้านเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

2.ด้านการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับ “มากที่สุด” มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 4.57 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.65

3.ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจอยู่ในระดับ “มากที่สุด” มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 4.50 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.56 เป็นการสอนที่ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมจริง ลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับอนันตพร สาวียะ (2553) ที่ได้ศึกษาผลการเรียนรู้วรรณคดีท้องถิ่นด้วยกิจกรรมโครงงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนมีความคิดเห็นด้านเนื้อหาและวิธีประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด จะเห็นได้ว่านักเรียนมีส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ เรื่องประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นในอำเภอชนบท ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวประเพณีและวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตนเอง เกิดความรักและสนใจที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม นำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนาท้องถิ่นของตนเองต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน เป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้น ผู้เรียนจึงควรมีเวลาได้ปฏิบัติกิจกรรมอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถ

2. จากผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน ครูผู้สอนควรศึกษาทฤษฎีต่างๆที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เพื่อนำไปสู่การจัดกิจกรรมที่เหมาะสม โดยเฉพาะการสร้างหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการสอน การกำหนดเวลา เพื่อเป็นการประหยัดเวลาและให้ผลการเรียนรู้เป็นไปตามแผนการที่กำหนดไว้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลการจัดการเรียนรู้จากการสอนโดยใช้หน่วยการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับท้องถิ่น และประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น ในทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอื่น ๆ เช่น ทักษะการเป็นพลเมือง เจตคติที่มีต่อท้องถิ่น รักท้องถิ่น เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมกับท้องถิ่นของตน

2. ควรนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน มาใช้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อให้ นักเรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง ในชุมชน เรื่องที่อยู่รอบๆตัว สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตประจำวัน

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ ฯ :

โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

_____. เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 คู่มือการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

จินดา กวางษ์. (2550). การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 1 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3). วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ทองศักดิ์ ปัดสินธุ์. (2551). การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้เรื่อง สิ่งแวดล้อมลำน้ำป่าว โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ประพันธ์ เดชะคุปต์. (2553). การพัฒนาการคิด. กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิคพรีนติ้ง.

ปวีณา ภูมิแดนดิน. (2551). การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง ทรัพยากรในดินถิ่นของเรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. โรงเรียนโคกคำวิทยา อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์และคณะ. (2548). การสอนคิดด้วยโครงงาน. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พรพกา ชำนาญวงษ์. (2553). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยบูรณาการ เรื่อง รักษต้นไม้ในชุมชน สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้โครงการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- มะลิวรรณ ทองคำ.(2551). การศึกษาความรู้ เรื่อง การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยใช้กิจกรรมโครงการของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนโนนหันวิทยายน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เมธินี ศรีลาศักดิ์. (2548). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยโครงการ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รวีวรรณ แสนเมืองชิน.(2549). การศึกษาทักษะการคิดพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบบูรณาการแบบสอดแทรก (INFUSION) ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ. (2545). 20 วิธีการจัดการเรียนรู้: เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และการเรียนรู้โดยแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- อนันตพร สาวียะ. (2553). การศึกษาผลการเรียนรู้วรรณกรรมท้องถิ่นด้วยกิจกรรมโครงการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อุไรรักษ์ หินทอง.(2550). การพัฒนาการคิดแก้ปัญหา โดยใช้โปรแกรมฝึกวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการแนะแนวและให้คำปรึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.